

Nr 62

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser om insättning på skogskonto; given den 8 mars 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

G. E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

Skattskyldig som haft intäkt av skogsbruk kan få uppskov med taxeringen för den del av intäkten som satts in på särskilt skogskonto i bank. Enligt gällande regler medges sådant uppskov för ett och samma beskattningsår med högst 60 % av köpeskillingen för rotsåld skog samt 40 % av köpeskillingen för leveransvirke och av saluvärdet av skogsprodukter som tagits ut till förädling i egen rörelse. I propositionen föreslås att möjligheten till uppskov ökas för skogsägare som drabbats av stormskador under år 1973. Lättnaden innebär att procenttalen för den högsta avdragsgilla insättningen höjs till 80 resp. 50 för sådana skogsägare.

Förslag till

Lag med särskilda bestämmelser om insättning på skogskonto

Härigenom förordnas som följer.

Utän hinder av 2 § första stycket a)–c) förordningen (1954:142) om taxering för inkomst av medel, som insatts å skogskonto, får skattskyldig, som med intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet visar att skog stormfällts i avsevärd omfattning under år 1973 på viss fastighet, beträffande den förvärvskälla vari fastigheten ingår för beskattningsåren 1973 och 1974 åtnjuta uppskov med högst ett belopp, motsvarande summan av

1. åttio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,
2. femtio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter,
3. femtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret uttagits för förädling i egen rörelse.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utän hinder av 5 § förordningen (1954:142) om taxering för inkomst av medel, som insatts på skogskonto, får skattskyldig åtnjuta uppskov med taxering år 1974 för belopp som inbetalats till banken senast den 31 maj 1974. Den skattskyldige skall senast nämnda dag till länsstyrelsen i länet eller ordföranden i taxeringsnämnden inkomma med sådan utredning och sådant besked som avses i 4 § första och andra styckena förordningen.

Utdrag av protokollet över finansärenden hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland i statsrådet den 8 mars 1974.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena ANDERSSON, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, LUNDKVIST, GEIJER, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, FELDT, SIGURDSEN, GUSTAFSSON, ZACHRISSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ökad rätt till uppskov med taxering för inkomst av skog, som stormfällts under år 1973* och anför.

Inledning

Betydande stormfällning av skog inträffade under november 1973 i sydöstra Sverige. Viss stormfällning ägde vidare rum den 13 juni 1973 i Jämtlands län.

Södra Sveriges Skogsägares Förbund, ekonomisk förening, har i en framställning till finansdepartementet hemställt om ökade möjligheter för skogsägare, som drabbats av stormfällningen i sydöstra Sverige, att göra avsättning på s. k. skogskonto. Lantbrukarnas Länsförbund i Jämtland har hemställt om motsvarande möjligheter för skogsägare som drabbats av stormen i Jämtlands län.

Efter remiss har skogsstyrelsen avgett yttrande över framställningarna.

Gällande bestämmelser om skogskonto m. m.

Bestämmelserna om skogskonto är intagna i förordningen (1954:142) om taxering för inkomst av medel, som insatts å skogskonto. Fysisk person, oskiftat dödsbo eller familjestiftelse som haft intäkt av skogsbruk har enligt denna förordning rätt till uppskov med inkomsttaxeringen för den del av skogsintäkten som satts in på särskilt konto i bank, skogskonto (1 §). Syftet är främst att mildra verkningarna av den progressiva statliga inkomstbeskattningen genom att möjliggöra en uppdelning i beskattningshänscende av intäkten på flera år. Skogsägaren kan också få taxeringen av skogskontomedlen uppskjuten till år, då han har kostnad för vård och underhåll av skogen. Inkomstbeskattningen av medlen sker när dessa tas ut från skogskontot (8 §). Medlen får stå inne på kontot under högst tio år (6 §). Belopp, för vilket uppskov med taxeringen yrkas, skall vara inbetalt till banken senast den dag, då den skattskyldige skall lämna sin självdeklaration (5 §).

Rätten till uppskov enligt förordningen är begränsad i fråga om beloppet (2 §). För varje förvärvskälla får uppskovet genom avdragsgill

insättning på kontot för ett och samma beskattningsår avse högst 60 % av köpeskillingen vid upplåtelse av avverkningsrätt, 40 % av köpeskillingen för leveransvirke och 40 % av saluvärdet av skogsprodukter som uttagits för förädling i egen rörelse.

Rätten till avdragsgill insättning på skogskonto har vid flera tillfällen vidgats provisoriskt som stödåtgärd vid stormfällningar. Under 1950- och 1960-talet har procenttalen för sådan insättning höjts till 80, 50 resp. 50 för skogsägare som drabbats av stormskador på grund av stormfällningar i februari 1954, januari 1956, vintern 1966–1967 och september 1969. I oktober och november 1971 drabbades i första hand Västerbotens län av omfattande stormfällningar. Också denna gång föranledde stormskadorna en provisorisk höjning av procenttalen till 80, 50 resp. 50. Bestämmelser härom meddelades i förordningen (1972:49) med särskilda bestämmelser om insättning på skogskonto (prop. 1972:9, SkU 1972:2, rskr 1972:22). Höjningen av procenttalen gällde för beskattningsåren 1971 och 1972.

Framställningarna

I sin skrivelse uppger Södra Sveriges Skogsägares Förbund, ekonomisk förening, att stora delar av sydöstra Sverige, främst Kalmar län, drabbats av svåra stormfällningar i november 1973. Gjorda undersökningar tyder på att omkring 600 000 skogskubikmeter stormfällts. Genom att skadorna varit av mycket varierande omfattning har konsekvenserna av stormen blivit mycket kännbara för vissa skogsägare, även om skadorna totalt sett kan synas vara av begränsad omfattning. Enligt föreningen har många enskilda skogsägare fått en stor del av sitt virkesförråd stormfällt. Dessa skogsägare drabbas hårt om inga åtgärder vidtas för att begränsa den negativa effekten av höga skogsinkomster följda av framtida stora kostnader för skogsvårds- och reproduktionsåtgärder. Mot denna bakgrund anhåller föreningen att bestämmelser utfärdas som medför rätt till förhöjd skattefri insättning på skogskonto. Bestämmelserna bör enligt föreningens uppfattning om möjligt avse beskattningsåren 1973 1975 och tillåta skogskontoinsättning på högst 80 % av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog som avyttras genom upplåtelse av avverkningsrätt, 50 % av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter och 50 % av saluvärdet av skogsprodukter som under beskattningsåret uttas för förädling i egen rörelse.

Enligt föreningen kan det vidare övervägas om det inte vore lämpligt att utfärda generella bestämmelser om rätt till ökad insättning på skogskonto för skogsägare som drabbats av stormskador. Någon risk för missbruk av sådana bestämmelser anser föreningen inte föreligga, eftersom varje skogsägare som vill utnyttja ett högre insättningsbelopp måste kunna styrka att stormskada drabbat fastigheten.

Lantbrukarnas Länsförbund i Jämtland uppger att Jämtlands län, främst Härjedalen samt södra och östra Jämtland, drabbats av en storm den 13 juni 1973. Enligt en till framställningen fogad promemoria, som

upprättats av skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands län, har stormen fällt högst 100 000 skogskubikmeter. Stormfällningen kan därför enligt skogsvårdsstyrelsen beräknas uppgå till 6–8 % av årsavverkningen på privata skogar inom länet. I promemorian uttalas dock att procenttalen givetvis kan bli avsevärt högre för lokala områden eller vissa fastigheter. Under hänvisning till uppgifterna i promemorian anför länsförbundet att det måste anses befogat att genom vidgade möjligheter för insättning på skogskonto reducera verkningarna av stormfällningen.

Skogsstyrelsens yttrande

Skogsstyrelsen uppger att stormfällningen i november 1973 löpte i ett sammanhängande stråk genom Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län. De sammanlagda skadorna kan uppskattas till omkring 1,2 milj. skogskubikmeter, varav omkring 380 000 i Jönköpings län, 200 000 i Kronobergs län och 600 000 i Kalmar län. I alla tre länen finns enligt skogsstyrelsen många enskilda fastigheter som drabbats hårt och där stormfällningen uppgår till betydligt över två gånger årsavverkningen. Skogsstyrelsen tillstyrker mot denna bakgrund att skogsägare, som i avsevärd omfattning drabbats av stormfällningen, bereds tillfälle att åtnjuta uppskov med beskattningen i högre grad än vad som normalt gäller. Uppskovet bör, med hänsyn till angelägenheten av att stormfällt virke snarast upparbetas och transporteras ut ur skogen, enligt styrelsens uppfattning begränsas till skadeåret och närmast efterföljande år.

Beträffande stormfällningen i Jämtlands län anför skogsstyrelsen att de konstaterade skadornas omfattning visat sig ligga obetydligt över vad som angivits i den av skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands län upprättade promemorian.

Departementschefen

Under november 1973 inträffade omfattande stormfällning av skog i sydöstra Sverige. Stormen drabbade i första hand Kalmar län men också Jönköpings och Kronobergs län. I Kalmar län stormfölldes omkring 600 000 skogskubikmeter medan motsvarande skador i Jönköpings och Kronobergs län uppgår till omkring 380 000 resp. 200 000 skogskubikmeter. För många skogsägare motsvarar stormfällningen betydligt mer än två årsavverkningar.

Den storm som inträffade i Jämtlands län den 13 juni 1973 var av mindre omfattning än stormen i sydöstra Sverige. Omkring 100 000 skogskubikmeter stormfölldes. Även i Jämtlands län har vissa fastigheter drabbats hårt.

Stormskadorna i sydöstra Sverige är ungefär av samma storleksordning som skadorna på grund av stormen i Västerbottens län hösten 1971. Liksom vid detta tillfälle bör skogsägare, som i betydande grad drabbats av stormfällning, få sina möjligheter att utnyttja skogskonto vidgade. Genom att beskattningen av insatta likvider för stormfällt virke skjuts

upp stimuleras sådan snar upparbetning av virket som är värdefull från skogsvårdssynpunkt. Härtill kommer att insatta belopp kan användas till att betala kostnader för reproduktionsåtgärder under senare år.

Skadorna på grund av stormen i Jämtlands län är totalt sett förhållandevis obetydliga. Det kan emellertid finnas enstaka skogsägare som fått en stor del av sitt virkesförråd stormfällt. Även dessa skogsägare bör enligt min mening komma i åtnjutande av de förmånligare uppskovsbestämmelserna.

Södra Sveriges Skogsägares Förbund, ekonomisk förening, har anhållit att de förmånligare reglerna för insättning på skogskonto om möjligt bör avse beskattningsåren 1973–1975. Som skogsstyrelsen framhållit är det emellertid angeläget att det stormfällda virket snarast upparbetas och transporteras ut ur skogen. I annat fall uppkommer risk för omfattande virkesskador och insektsangrepp. För att främja ett snabbt bortförande av den stormskadade skogen bör giltighetstiden för de förmånligare bestämmelserna begränsas till att avse beskattningsåren 1973 och 1974.

De förmånligare uppskovsbestämmelserna bör utformas enligt vad som skett vid tidigare tillfällen. Den övre gränsen för insättning på skogskonto bör således höjas till 80 % av intäkten för rotsåld skog och 50 % av intäkten för avyttrade skogsprodukter och av värdet av uttag till egen rörelse. Som förutsättning för tillämpning av bestämmelserna bör vidare gälla, att den skattskyldige genom intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet visar att skog stormfällts på fastigheten i avsevärd omfattning under år 1973. Av skäl som jag tidigare redovisat bör bestämmelserna avse beskattningsåren 1973 och 1974.

Det belopp för vilket den skattskyldige önskar uppskov med taxeringen måste sättas in på bank. Enligt gällande rätt skall insättningen göras senast den dag då den skattskyldige skall lämna sin självdeklaration. Med hänsyn till att stormen i sydöstra Sverige inträffade så sent under beskattningsåret 1973 har det inte varit möjligt att utfärda nya bestämmelser om förhöjt insättningsbelopp i sådan tid att de kunnat tillämpas vid avgivande av deklaration i februari 1974. För att kunna åtnjuta förhöjningen också för beskattningsåret 1973 måste därför den skattskyldige ges möjlighet att göra insättningen för detta beskattningsår senare än vad som annars gäller. Jag föreslår en sådan utformning av ikraftträdandebestämmelserna att insättning på bank av belopp som avser likvid under beskattningsåret 1973 skall få göras även efter den senaste dag, då självdeklaration för detta beskattningsår skall lämnas, dock senast den 31 maj 1974.

Södra Sveriges Skogsägares Förbund, ekonomisk förening, har anfört att vissa skäl talar för att införa generella bestämmelser om rätt till ökad insättning på skogskonto för skogsägare som drabbats av stormskador. Jag delar denna uppfattning. Frågan bör emellertid prövas i annat sammanhang.

Hemställan

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att anlaga inom finansdepartementet upprättat förslag till lag med särskilda bestämmelser om insättning på skogskonto.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

